

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/11-03/33
URBROJ: 613-01-01-11-1

Zagreb, 6. prosinca 2011.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	07-12-2011	
Klasifikacijska oznaka:	021-12/11-09/46	Org. jed. 65
	5803-11-01	Pril. 1 Vrij. CD

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Dostava Izvješća

U skladu s odredbom članka 9. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) i članka 32. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), u prilogu se dostavlja Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2010.

Izjavitelj na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, bit će mr. Ivan Klešić, dipl. oec., glavni državni revizor.

GLAVNI DRŽAVNI REVIZOR

mr. Ivan Klešić, dipl. oec.

Prilog: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
POLITIČKIH STRANAKA I NEZAVISNIH ZASTUPNIKA
ZA 2010.**

Zagreb, prosinac 2011.

S A D R Ź A J

stranica

1.	PROVEDBA REVIZIJE	2
1.1.	Ciljevi revizije	2
1.2.	Metode revizije	2
1.3.	Mišljenja	3
2.	REVIZIJA POLITIČKIH STRANAKA	5
2.1.	Prihodi	5
2.2.	Rashodi	8
2.3.	Sažetak nalaza i preporuka	11
2.4.	Izražena mišljena	16
3.	REVIZIJA NEZAVISNIH ZASTUPNIKA	17
3.1.	Prihodi	17
3.2.	Rashodi	18
3.3.	Sažetak nalaza i preporuka	20
3.4.	Izražena mišljenja	21
4.	PRAĆENJE IZVRŠENJA NALOGA I PREPORUKA	22
5.	PRIMJENA ODREDBI ČLANKA 15. ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA, NEZAVISNIH LISTA I KANDIDATA	23 23

POLITIČKE STRANKE

Hrvatska demokratska zajednica	1
Hrvatska narodna stranka - Liberalni demokrati	2
Hrvatska seljačka stranka.....	3
Hrvatska socijalno-liberalna stranka	4
Hrvatska stranka prava	5
Hrvatska stranka umirovljenika	6
Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje	7
Istarski demokratski sabor	8
Samostalna demokratska srpska stranka.....	9
Socijaldemokratska partija Hrvatske.....	10
Stranka demokratske akcije Hrvatske.....	11

NEZAVISNI ZASTUPNICI

mr. sc. Zdenka Čuhnil	12
Nazif Memedi.....	13
dr. sc. Furio Radin	14
mr. sc. Deneš Šoja.....	15

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
POLITIČKIH STRANAKA I NEZAVISNIH ZASTUPNIKA
ZA 2010.**

Izvešće o obavljenoj financijskoj reviziji političkih stranaka i nezavisnih zastupnika, kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje za 2010., Državni ured za reviziju (dalje u tekstu: Ured) dostavlja Hrvatskom saboru, u skladu s odredbom članka 32. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11).

Financijsko poslovanje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2010., regulirano je odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), koji se primjenjivao do konca veljače 2011. Navedeni Zakon uređuje način i uvjete stjecanja sredstava za rad političkih stranaka, te nadzor i transparentnost stjecanja i trošenja tih sredstava. Odredbe Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koje se odnose na dobrovoljne priloge (donacije), zabranu financiranja i pogodovanja, te nadzor i financijsko poslovanje, odgovarajuće se primjenjuju i na nezavisne liste i kandidate.

Odredbama članaka 17. i 20. Zakona, propisano je da nadzor nad financijskim poslovanjem političkih stranaka provode Ured i Ministarstvo financija - Porezna uprava u prvom polugodištu svake kalendarske godine, za prethodnu godinu. S obzirom da se pod pojmom *nadzor financijskog poslovanja* podrazumijevaju aktivnosti revizije (Ured) i inspekcije (Porezna uprava), u skladu s odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), nadležnost Ureda se odnosi na financijsku reviziju kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, odnosno kojom su obuhvaćeni:

- sustav unutarnjih kontrola,
- djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo političkih stranaka,
- planiranje i računovodstveno poslovanje,
- prihodi i rashodi,
- imovina i obveze, te
- cjelokupno poslovanje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika.

1. PROVEDBA REVIZIJE

Financijska revizija političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2010. je obavljena na način i prema postupcima koji su utvrđeni Zakonom o Državnom uredu za reviziju, okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizijom je obuhvaćeno jedanaest parlamentarnih političkih stranaka i četiri nezavisna zastupnika.

1.1. Ciljevi revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost izvršenja rashoda, odnosno jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

1.2. Metode revizije

U postupku revizije:

- proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju političkih stranaka i nezavisnih zastupnika,
- ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa,
- uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i podacima iz plana,
- provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima, te
- ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, pravila, procedura i drugih internih akata.

Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera računa, te računsko točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda za amortizaciju, rashoda za donacije (pomoći), te drugih rashoda. Provjereni su podaci objavljeni na web stranicama političkih stranaka i nezavisnih zastupnika.

Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnicima političkih stranaka te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Također, obavljene su razgovori s nezavisnim zastupnicima.

U skladu s odredbom članka 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, po okončanju revizije sastavljena su izvješća koja sadrže:

- opis činjenica vezanih uz djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, te financijske izvještaje,
- ciljeve i područja revizije,
- metode i postupke revizije,
- provjeru izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.,
- nalaz, u kojem su ukratko opisane nepravilnosti prema područjima na koja se odnose (uz svako područje daje se nalog, prijedlog ili mišljenje, odnosno preporuka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti), te
- mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju političkih stranaka i nezavisnih zastupnika.

1.3. Mišljenja

Mišljenja su izražena u standardiziranom obliku, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja. Za svaki subjekt je izraženo jedno od sljedećih mišljenja:

- bezuvjetno,
- uvjetno,
- nepovoljno ili
- suzdržano.

Bezuovjetno mišljenje se izražava kada su u svim značajnim aspektima:

- a) financijski izvještaji sastavljeni u skladu sa zakonima i drugim propisima,
- b) zaključci prezentirani u financijskim izvještajima u skladu s revizijom utvrđenim činjenicama,
- c) odgovarajuće objavljene sve značajne činjenice vezane za financijske izvještaje, te
- d) kada se poslovanje obavljalo u skladu s propisima.

Bezuovjetno mišljenje se ne izražava kada postoji bilo koja od sljedećih okolnosti, odnosno ako njihovi učinci jesu ili mogu biti značajni za financijske izvještaje:

- a) kada je postojalo ograničenje u opsegu revizije,
- b) kada su financijski izvještaji necjeloviti, upućuju na pogrešan zaključak ili
- c) kada postoji neopravdano odstupanje od prihvaćenih računovodstvenih standarda, ili
- d) kada se sumnja u financijske izvještaje.

Uvjetno mišljenje se izražava kada postoji sumnja u jednu ili više pozicija u financijskim izvještajima koja je značajna ali nije odlučujuća za razumijevanje financijskih izvještaja, odnosno ako se poslovanje nije odvijalo u manjoj mjeri u skladu sa zakonima i propisima. Upućuje na pozitivno mišljenje, ali i na jasno isticanje razloga zbog kojeg se daje uvjetno mišljenje. U slučajevima kada je to moguće, potrebno je kvantificirati financijske efekte utvrđenih nepravilnosti.

Suzdržano mišljenje se izražava kada se zbog značajnih nejasnoća u financijskim izvještajima ili ograničenja opsega revizije, uzimajući ih u cjelini, ne može izraziti drukčije mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju. Izražavanje suzdržanosti jasno ukazuje da se mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju ne može dati, navodeći ukratko sve nejasnoće i ograničenja.

Nepovoljno mišljenje se izražava kada su utvrđene nepravilnosti u financijskim izvještajima i poslovanju, uzimajući ih u cjelini, tako značajne da uvjetno mišljenje ne bi bilo odgovarajuće. Izražavanje takvog mišljenja jasno ukazuje da financijski izvještaji nisu fer iskazani, a poslovanje u značajnom dijelu nije obavljeno u skladu sa zakonima i propisima. U mišljenju se navode ukratko područja neslaganja, a u slučajevima kada je to moguće, kvantificiraju se financijski efekti utvrđenih nepravilnosti.

Kod izražavanja mišljenja odlučujuću ulogu ima prag značajnosti, koji se određuje prema utvrđenoj metodologiji. Na određivanje praga značajnosti utječe značajnost nepravilnosti po vrijednosti i značajnost po prirodi ili sadržaju. Značajnost po vrijednosti se određuje izravno, u apsolutnom iznosu i neizravno u postotku od ukupnih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka ili vrijednosti imovine, a značajnost po prirodi ili sadržaju ovisi o vrsti poslovnih događaja koji su značajnije utjecali na financijske izvještaje ili poslovanje subjekta.

2. REVIZIJA POLITIČKIH STRANAKA

Revizijom su obuhvaćene političke stranke koje su tijekom 2010. imale zastupnike u Hrvatskom saboru. Subjekti revizije su bili:

- Hrvatska demokratska zajednica (HDZ),
- Hrvatska narodna stranka-Liberalni demokrati (HNS),
- Hrvatska seljačka stranka (HSS),
- Hrvatska socijalno-liberalna stranka (HSLs),
- Hrvatska stranka prava (HSP),
- Hrvatska stranka umirovljenika (HSU),
- Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje (HDSSB),
- Istarski demokratski sabor (IDS),
- Samostalna demokratska srpska stranka (SDSS),
- Socijaldemokratska partija Hrvatske (SDP) i
- Stranka demokratske akcije Hrvatske (SDA Hrvatske).

2.1. Prihodi

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke mogu stjecati prihode od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala, organizacije stranačkih manifestacija, iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice), od imovine u njihovom vlasništvu i iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

Način stjecanja prihoda političke stranke su odredile i svojim internim aktima, najčešće statutima.

Prema izvještajima o prihodima i rashodima za 2010., političke stranke su iskazale ukupne prihode u iznosu 115.060.734,00 kn, koji se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 63.120.149,00 kn, prihode iz proračuna lokalnih jedinica u iznosu 38.310.760,00 kn, prihode od članarina u iznosu 6.246.498,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 2.488.914,00 kn i druge prihode u iznosu 4.894.413,00 kn.

U tablici u nastavku se daju podaci političkih stranaka o ostvarenim prihodima za 2010., prema vrstama.

Tablica broj 1

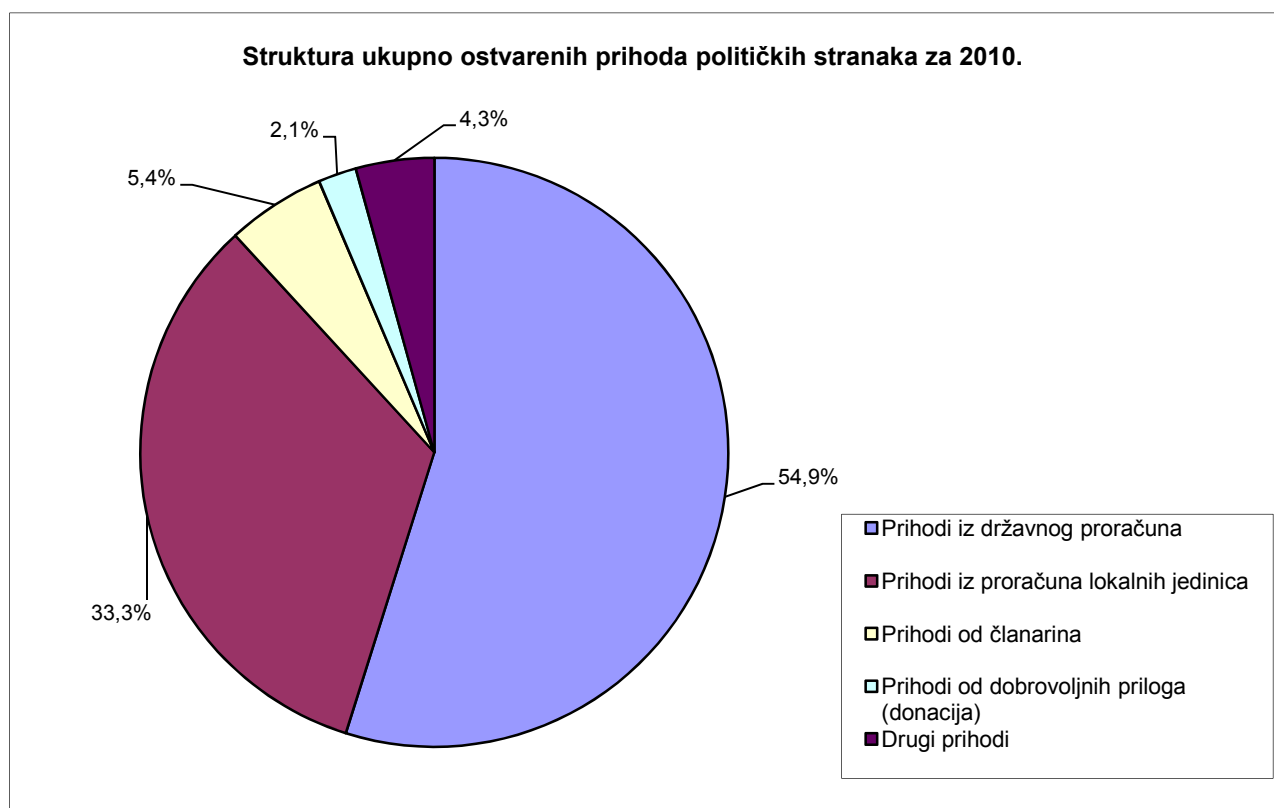
Ostvareni prihodi političkih stranaka za 2010., prema vrstama

u kn

Redni broj	Politička stranka	Prihodi iz državnog proračuna	Prihodi iz proračuna lokalnih jedinica	Prihodi od članarina	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	Drugi prihodi	Ukupni prihodi (3+4+5+6+7)	Udjel u %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Hrvatska demokratska zajednica (HDZ)	27.967.391,00	11.823.160,00	2.149.032,00	760.400,00	1.105.864,00	43.805.847,00	38,0
2.	Hrvatska narodna stranka-Liberalni demokrati (HNS)	2.974.146,00	3.765.812,00	510.446,00	341.662,00	138.934,00	7.731.000,00	6,7
3.	Hrvatska seljačka stranka (HSS)	2.519.763,00	3.597.549,00	600.455,00	410.554,00	443.396,00	7.571.717,00	6,6
4.	Hrvatska socijalno-liberalna stranka (HSLŠ)	826.152,00	1.288.343,00	146.906,00	240.460,00	402.080,00	2.903.941,00	2,5
5.	Hrvatska stranka prava (HSP)	413.076,00	1.853.599,00	174.440,00	46.050,00	6.067,00	2.493.232,00	2,2
6.	Hrvatska stranka umirovljenika (HSU)	413.076,00	1.959.860,00	228.989,00	35.000,00	539.057,00	3.175.982,00	2,8
7.	Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje (HDSSB)	1.239.228,00	590.168,00	0,00	97.676,00	1.622,00	1.928.694,00	1,7
8.	Istarski demokratski sabor (IDS)	1.239.228,00	2.399.642,00	192.005,00	31.855,00	37.084,00	3.899.814,00	3,4
9.	Samostalna demokratska srpska stranka (SDSS)	1.239.228,00	1.237.424,00	106.410,00	28.900,00	3.176,00	2.615.138,00	2,3
10.	Socijaldemokratska partija Hrvatske (SDP)	23.875.785,00	9.776.634,00	2.137.575,00	495.623,00	2.190.978,00	38.476.595,00	33,4
11.	Stranka demokratske akcije Hrvatske (SDA Hrvatske)	413.076,00	18.569,00	240,00	734,00	26.155,00	458.774,00	0,4
SVEUKUPNO		63.120.149,00	38.310.760,00	6.246.498,00	2.488.914,00	4.894.413,00	115.060.734,00	100,0

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ukupno ostvarenih prihoda političkih stranaka za 2010.

Grafički prikaz broj 1

U ukupno ostvarenim prihodima najveći udjel imaju prihodi iz državnog proračuna 54,9%. Zatim slijede prihodi iz proračuna lokalnih jedinica 33,3%, prihodi od članarina 5,4%, te prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) 2,1%. Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 4.894.413,00 kn ili 4,3%, a odnose se na prihode od zakupnina, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, prodaje imovine i prihode od kamata.

Prema izvještajima o prihodima i rashodima za 2010., ostvareni prihodi iz državnog proračuna u iznosu 63.120.149,00 kn se odnose na prihode iz državnog proračuna za financiranje redovnog poslovanja ostvarene u iznosu 62.870.149,00 kn u skladu s Odlukom o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2010., koju je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, te prihode u iznosu 250.000,00 kn ostvarene prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke mogu stjecati dobrovoljne priloge (donacije). To su povremene ili redovite dobrovoljne uplate novca koje fizičke ili pravne osobe daju političkoj stranci u iznosu većem od iznosa članarine te pružanje usluga ili davanje proizvoda političkoj stranci bez naknade.

Prema izvještajima o prihodima i rashodima za 2010., prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 2.488.914,00 kn, a odnose se na primljene dobrovoljne priloge (donacije) u novcu u iznosu 2.361.479,00 kn ili 94,9%, te na dobrovoljne priloge (donacije) u iznosu 127.435,00 kn ili 5,1% primljene u proizvodima ili uslugama.

Političke stranke su u 2010. primile dobrovoljne priloge (donacije) od 141 fizičke osobe i 90 pravnih osoba.

2.2. Rashodi

Odredbom članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da političke stranke mogu koristiti financijska sredstva isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih njihovim programom rada i statutom.

Ukupni rashodi političkih stranaka prema izvještajima o prihodima i rashodima za 2010., iskazani su u iznosu 94.244.732,00 kn, a odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 20.330.564,00 kn, rashode za promidžbu u iznosu 8.495.545,00 kn, druge materijalne rashode u iznosu 49.715.365,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 1.841.242,00 kn, financijske rashode u iznosu 4.410.181,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 8.241.399,00 kn, te druge rashode u iznosu 1.210.436,00 kn.

Višak prihoda nad rashodima na koncu 2010., prema podacima političkih stranaka, iznosio je 20.816.002,00 kn, s tim da je sedam političkih stranaka iskazalo višak prihoda nad rashodima u iznosu 21.984.265,00 kn, a četiri manjak u iznosu 1.168.263,00 kn. Manjak prihoda nad rashodima političke stranke su podmirile iz viška prihoda prenesenih iz ranijih godina ili su donijele plan podmirjenja manjka prihoda nad rashodima u sljedećim razdobljima.

U tablici u nastavku se daju podaci političkih stranaka o izvršenim rashodima za 2010., prema vrstama.

Tablica broj 2

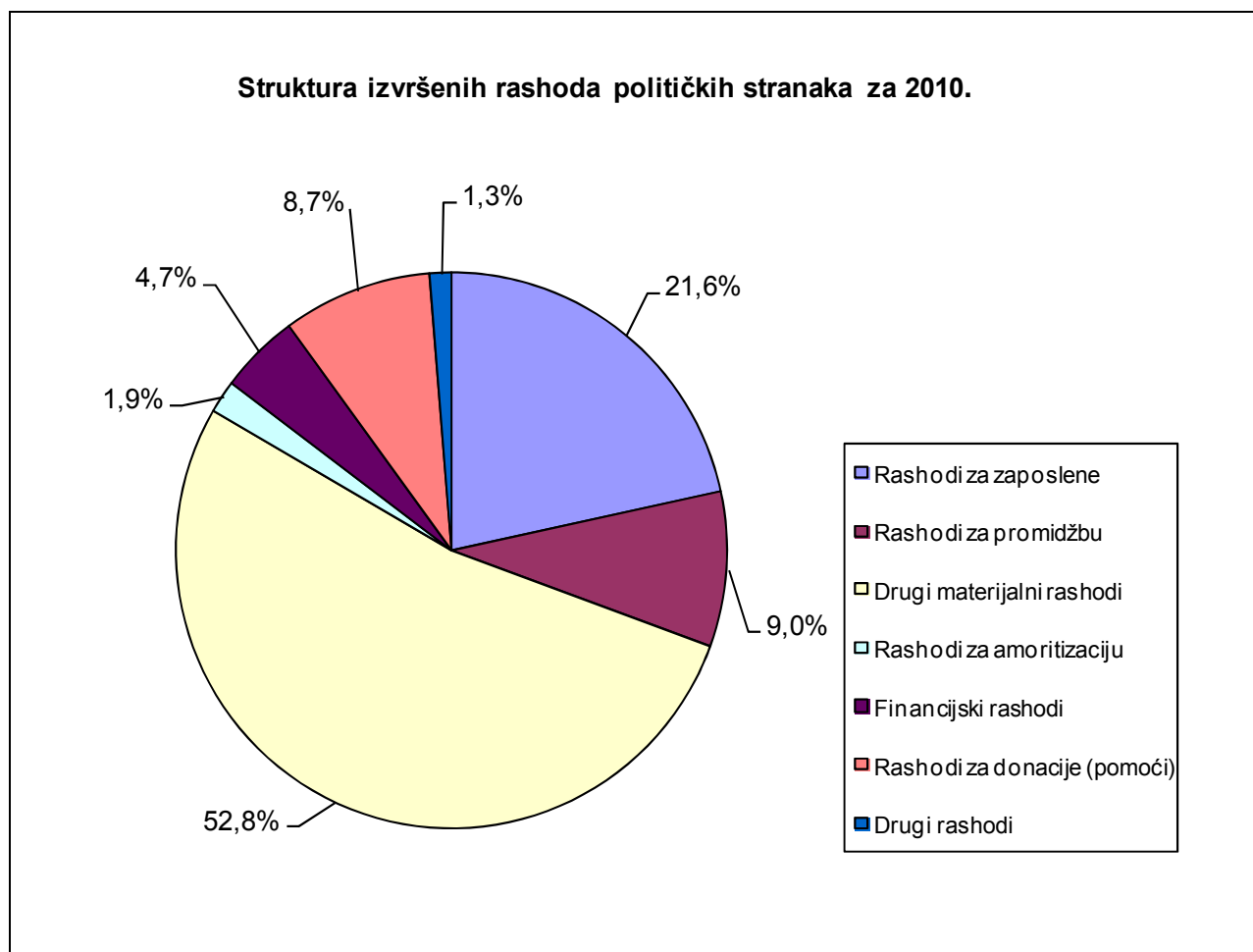
Izvršeni rashodi političkih stranaka za 2010., prema vrstama

u kn

Redni broj	Politička stranka	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi		Rashodi za amortizaciju	Financijski rashodi	Rashodi za donacije (pomoći)	Drugi rashodi	Ukupni rashodi (3+4+5+6+7+8+9)	Udjel u %
			Rashodi za promidžbu	Drugi materijalni rashodi						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Hrvatska demokratska zajednica (HDZ)	7.203.859,00	5.500.396,00	15.117.771,00	902.319,00	1.766.746,00	4.227.799,00	42.639,00	34.761.529,00	36,9
2.	Hrvatska narodna stranka-Liberalni demokrati (HNS)	1.904.892,00	475.936,00	3.763.211,00	139.375,00	176.109,00	79.573,00	40.513,00	6.579.609,00	7,0
3.	Hrvatska seljačka stranka (HSS)	1.710.255,00	436.396,00	4.930.001,00	275.785,00	87.242,00	89.099,00	300,00	7.529.078,00	8,0
4.	Hrvatska socijalno-liberalna stranka (HSLŠ)	779.945,00	118.419,00	1.688.820,00	21.771,00	27.883,00	28.773,00	246.458,00	2.912.069,00	3,1
5.	Hrvatska stranka prava (HSP)	462.729,00	274.626,00	1.528.808,00	99.256,00	1.064.792,00	55.457,00	6.695,00	3.492.363,00	3,7
6.	Hrvatska stranka umirovljenika (HSU)	0,00	160.632,00	2.400.442,00	19.507,00	65.913,00	27.902,00	584.881,00	3.259.277,00	3,5
7.	Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje (HDSSB)	294.603,00	213.232,00	1.057.794,00	16.035,00	149.894,00	219.000,00	55.845,00	2.006.403,00	2,1
8.	Istarski demokratski sabor (IDS)	1.334.789,00	227.295,00	1.312.105,00	64.023,00	47.751,00	18.656,00	0,00	3.004.619,00	3,2
9.	Samostalna demokratska srpska stranka (SDSS)	742.252,00	125.488,00	957.532,00	109.652,00	44.051,00	131.943,00	6.804,00	2.117.722,00	2,2
10.	Socijaldemokratska partija Hrvatske (SDP)	5.897.240,00	962.125,00	16.637.960,00	140.197,00	977.476,00	3.289.747,00	226.301,00	28.131.046,00	29,8
11.	Stranka demokratske akcije Hrvatske (SDA Hrvatske)	0,00	1.000,00	320.921,00	53.322,00	2.324,00	73.450,00	0,00	451.017,00	0,5
SVEUKUPNO		20.330.564,00	8.495.545,00	49.715.365,00	1.841.242,00	4.410.181,00	8.241.399,00	1.210.436,00	94.244.732,00	100,0

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ukupno izvršenih rashoda političkih stranaka za 2010.

Grafički prikaz broj 2

Drugi materijalni rashodi izvršeni u iznosu 49.715.365,00 kn se odnose na rashode za uredski materijal, energiju, naknade troškova službenog puta, usluge telekomunikacija, pošte i prijevoza, komunalne usluge, te usluge zakupa i najma poslovnog prostora i opreme.

Rashodi za zaposlene izvršeni u iznosu 20.330.564,00 kn se odnose na plaće zaposlenika u devet političkih stranaka (dvije stranke nisu imale zaposlenike), koje su koncem 2010. imale 141 zaposlenika. Broj zaposlenika je smanjen za 29,5% u odnosu na 2009. (koncem 2009. devet političkih stranaka je imalo 200 zaposlenika).

Rashodi za promidžbu izvršeni u iznosu 8.495.545,00 kn se odnose na troškove usluga promidžbe putem televizije, radija, tiskovina, te na troškove izrade promidžbenog materijala.

Rashodi za donacije (pomoći) su izvršeni su u iznosu 8.241.399,00 kn, a odnose se na donacije zakladama, udrugama i građanima na temelju zamolbi.

Financijski rashodi izvršeni u iznosu 4.410.181,00 kn se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa, kamate za primljene kredite od poslovnih banaka, negativne tečajne razlike i zatezne kamate.

Rashodi za amortizaciju su izvršeni u iznosu 1.841.242,00 kn. Obračun amortizacije je obavljen u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09). Navedeni rashodi obuhvaćaju amortizaciju građevinskih objekata, računalne opreme, uredskog namještaja, uređaja, vozila i druge imovine u vlasništvu političkih stranaka.

Drugi rashodi izvršeni u iznosu 1.210.436,00 kn se odnose na neotpisanu nabavnu vrijednost prodane i rashodovane dugotrajne imovine, naknade štete, pristojbe, otpisana potraživanja, te uplate u državni proračun pogrešno uplaćenih donacija.

2.3. Sažetak nalaza i preporuka

Najznačajnija područja u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti se odnose na:

- sustav unutarnjih kontrola,
- planiranje i računovodstveno poslovanje,
- prihode i
- rashode.

- **Sustav unutarnjih kontrola**

Sustav unutarnjih kontrola treba osigurati zakonito, ekonomično i učinkovito upravljanje financijskim sredstvima i drugom imovinom te povećati odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom.

Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Revizijom je utvrđeno da su političke stranke internim aktima propisale obvezu ustrojavanja sustava unutarnjih kontrola, odnosno obavljanje kontrole knjigovodstvenih isprava na temelju kojih se poslovni događaji evidentiraju u poslovnim knjigama. S obzirom na broj utvrđenih nepravilnosti u financijskom poslovanju, ocjenjeno je da pet političkih stranaka (**HDZ, HSLS, HSU, HDSSB i SDSS**) nije uspostavilo učinkovit sustav unutarnje kontrole.

Ured je naložio političkim strankama ustrojavanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola te kontrolu knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i internim aktima.

- **Planiranje**

Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke mogu koristiti financijska sredstva isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom. Program i statut su temeljni dokumenti koji određuju dugoročno usmjerenje i djelokrug rada te daju okvir za poslovanje političke stranke.

Detaljnu razradu aktivnosti i potrebna sredstva za njihovo ostvarivanje, trebaju sadržavati godišnji programi rada i financijski planovi.

Godišnji program rada treba, u pravilu, sadržavati opis glavnih aktivnosti, iznos potrebnih sredstava, te izvore financiranja za određeno razdoblje kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola financijskog poslovanja političke stranke. Financijski plan treba biti usklađen s godišnjim programom rada i mora sadržavati pregled planiranih prihoda i rashoda, prema vrstama za tekuću godinu.

Revizijom je utvrđeno da su političke stranke izradile godišnji financijski plan, a sedam je izradilo i godišnji program rada (**HDZ, HDSSB, HNS, HSP, HSS, SDAH i SDSS**).

Ured je mišljenja da političke stranke trebaju izraditi godišnji financijski plan i godišnji program rada, kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje i kontrola financijskog poslovanja, te je predloženo da to učine.

- **Računovodstveno poslovanje**

Revizijom računovodstvenog poslovanja političkih stranaka obuhvaćeni su financijski izvještaji, poslovne knjige, te popis imovine i obveza.

Političke stranke su obvezne sastavljati temeljne financijske izvještaje za razdoblje od siječnja do prosinca i predložiti ih Uredu u roku 60 dana nakon isteka obračunskog razdoblja.

Političke stranke su Uredu dostavile temeljne financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Odredbom članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Revizijom je utvrđeno da dvije političke stranke (**HSLs i HSU**) nisu sastavile temeljne financijske izvještaje za stranku u cjelini, te im je naloženo da to učine. Također je utvrđeno da tri političke stranke (**HDZ, HSLs i HSU**) nisu u financijskim izvještajima iskazale točne i istinite podatke, odnosno da se podaci iskazani u financijskim izvještajima razlikuju od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama.

Političke stranke su za 2010. bile obvezne voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Odredbama članka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisane su poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Od pomoćnih knjiga, obvezno se vode: knjiga dugotrajne i kratkotrajne imovine, knjiga potraživanja i obveza, knjiga blagajne, knjiga ulaznih i izlaznih računa, te evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila.

Revizijom je utvrđeno da sve političke stranke vode propisane poslovne knjige.

Prema odredbama članka 20. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno prihodi ostvareni na temelju isporučenih dobara i usluga se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija), članarina, pomoći, doprinosa i drugi slični prihodi priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do vremena predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

Revizijom je utvrđeno da šest političkih stranaka (**HDZ, HSP, HDSSB, SDAH, SDSS i SDP**) u pojedinim slučajevima, nije evidentiralo poslovne događaje uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, te da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi jamči istinitost isprave i realno prikazivanje poslovnih događaja.

Kod tri političke stranke (**HDZ, HSLs i HSU**), u pojedinim slučajevima knjigovodstvene isprave na temelju kojih su evidentirani poslovni događaji nije potpisao zakonski predstavnik ili nije obavljena kontrola knjigovodstvenih isprava prije unosa podataka u poslovne knjige. Također, u pojedinim slučajevima evidentirani su poslovni događaji na temelju knjigovodstvene isprave iz koje se ne može nedvojbeno utvrditi vrsta poslovnog događaja, odnosno pružene usluge.

Političke stranke su većinom organizirane prema teritorijalnom načelu te djeluju putem središnjica, županijskih, gradskih i općinskih organizacijskih jedinica (ogranci, podružnice, odbori).

Revizijom je utvrđeno da u knjigovodstvenim evidencijama kod dvije političke stranke (**HSLs i HSU**), nisu osigurani podaci za stranku u cjelini (konsolidirani podaci) te je naloženo da se u knjigovodstvenim evidencijama osiguraju podaci u skladu s propisima.

Popis imovine i obveza je propisan odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Političke stranke su dužne popisati imovinu i obveze na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance (u pravilu koncem godine) radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Povjerenstvo za popis osniva zakonski predstavnik, koji na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o manjkovima, viškovima, otpisu i rashodovanju imovine.

Revizijom je utvrđeno da pet političkih stranaka (**HDZ, HSLs, HSP, HSU i SDAH**) nisu popisom obuhvatile cjelokupnu imovinu i obveze, te uskladile knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. Obavljen je popis imovine i obveza koji se odnosi na središnjicu stranke, a popis imovine i obveza organizacijskih jedinica nije obavljen, te nije moguće potvrditi odgovara li stanje imovine i obveza iskazano u poslovnim knjigama stvarnom stanju.

S obzirom da poslovne knjige i financijski izvještaji trebaju pružiti istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, izvora sredstava te prihoda i rashoda, Ured je naložio političkim strankama obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s propisima.

- **Objavljivanje podataka**

Prema odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, politička stranka je dužna javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine, te objaviti završni račun i financijske izvještaje na web stranici. Završni račun i financijski izvještaji su dokumenti u kojima se posebno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena.

Sve političke stranke su na web stranici objavile završni račun i financijske izvještaje. Objavljeni podaci su jednaki podacima iz poslovnih knjiga i financijskih izvještaja, osim kod jedne političke stranke (**HSLs**), koja je objavila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 234.006,00 kn, umjesto u iznosu 240.460,00 kn. Razlika u iznosu 6.454,00 kn se odnosi dobrovoljne priloge (donacije), koje su uplaćene na račun organizacijskih jedinica političke stranke.

Također, navedena politička stranka nije na web stranici objavila Bilješke uz financijske izvještaje koji trebaju dati detaljnu razradu i dopunu podataka iz bilance i računa prihoda i rashoda.

Ured je dao nalog političkoj stranci da objavi podatke na web stranici, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

- **Prihodi**

Odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da političke stranke mogu, radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva, stjecati prihode od članarine, dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, prodaje promidžbenog materijala, organiziranja stranačkih manifestacija, od imovine u njihovom vlasništvu, te iz drugih izvora u skladu s propisima. Također, mogu se financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna lokalnih jedinica, na način i pod uvjetima utvrđenim propisima.

Revizijom je utvrđeno da su političke stranke u 2010. vrijednosno najznačajnije prihode ostvarile iz državnog proračuna, proračuna lokalnih jedinica, dobrovoljnih priloga (donacija) i od članarina. Tri političke stranke (**HSP**, **HSS** i **SDP**) nemaju evidencije o lokalnim jedinicama koje su ih dužne financirati, ni podatke o iznosima potraživanja od lokalnih jedinica. Ured je naložio vođenje evidencije i naplatu potraživanja od lokalnih jedinica.

Prema odredbama članka 3. navedenog Zakona, članarina je redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke, a dobrovoljni prilozi (donacije) su povremene ili redovite uplate, kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac političkoj stranci u iznosu većem od iznosa članarine, kao i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkoj stranci bez naplate. Političke stranke su dužne voditi evidenciju o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), te izdavati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Odredbom članka 4. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da se dobrovoljni prilozi (donacije) u novcu uplaćuju na središnji račun političke stranke.

Revizijom je utvrđeno je da jedna politička stranka (**HSLs**) nije vodila evidenciju o primitku članarina ni izdavala potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je utvrđeno da četiri političke stranke (**HSLs**, **HSU**, **IDS** i **SDP**) nisu poduzimale mjere za naplatu članarina u skladu s njihovim internim aktima. Ured je dao nalog da se vode evidencije i izdaju potvrde o primitku članarina, te poduzimaju mjere za njihovu naplatu.

Revizijom dobrovoljnih priloga (donacija) je utvrđeno da je jedna politička stranka (**HSLŠ**) primala uplate od dobrovoljnih priloga (donacija) na račune organizacijskih jedinica, umjesto na račun središnjice. Također je utvrđeno da kod navedene političke stranke, objavljeni podaci o primljenim donacijama nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. S obzirom da navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, Ured je dao nalog da se naplata prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) obavlja na račun središnjice, te primaju članarine i donacije u skladu s odredbama navedenog Zakona.

- **Rashodi**

Revizijom je provjereno jesu li političke stranke koristile ostvarene prihode za financiranje rashoda u skladu s programima i statutima. Nepravilnosti vezane uz rashode se odnose materijalne rashode i rashode za amortizaciju.

Nepravilnosti vezane uz materijalne rashode se odnose na rashode za reprezentaciju. Revizijom je utvrđeno da su kod tri političke stranke (**HDZ, HSLŠ i HSU**) evidentirani rashodi za reprezentaciju na temelju knjigovodstvenih isprava (računa) koje ne sadrže podatke iz kojih bi se mogla vidjeti svrha ugošćivanja kao ni korisnici reprezentacije.

Nepravilnosti vezane uz rashode za amortizaciju odnose se na jednu političku stranku (**HSU**), jer pojedine organizacijske jedinice nisu obračunale amortizaciju dugotrajne imovine, što nije u skladu s propisima.

Ured je dao naloge, prema kojima je politička stranka obvezna evidentirati rashode, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- **Korištenje poslovnog prostora bez naknade**

Revizijom financijskih izvještaja i poslovanja političkih stranaka za 2010., utvrđeno je da većina političkih stranaka (**HDZ, HSS, HSLŠ, HSP, HSU, HDSSB, IDS i SDAH**) koristi poslovne prostore na različitim lokacijama, na temelju ugovora zaključenih s lokalnim jedinicama i odluka lokalnih jedinica, bez naknade. Ugovori su u pravilu zaključeni prije donošenja Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata koji je bio na snazi u 2010. i odredbe članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je na snazi od ožujka 2011., između ostalog, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

S obzirom da političke stranke koriste poslovne prostore u vlasništvu lokalnih jedinica bez naknade, na temelju ugovora ili drugih akata zaključenih u ranijim godinama, i da to prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata i Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka, Ured nalaže političkim strankama i lokalnim jedinicama da poslovne prostore koriste, odnosno daju u zakup u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora (Narodne novine 125/11).

2.4. Izražena mišljenja

O financijskim izvještajima i poslovanju političkih stranaka za 2010. je izraženo:

- **šest bezuvjetnih i**
- **pet uvjetnih mišljenja.**

U nastavku se navode političke stranke prema vrstama izraženih mišljenja. Uz nazive političkih stranaka su navedena mišljenja iz prethodne revizije.

Bezuovjetna mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju izražena su za:

- Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje (HDSSB) – bezuvjetno,
- Hrvatsku narodnu stranku-Liberalne demokrate (HNS) – bezuvjetno,
- Hrvatsku stranku prava (HSP) – bezuvjetno,
- Istarski demokratski sabor (IDS) – bezuvjetno,
- Socijaldemokratsku partiju Hrvatske (SDP) - bezuvjetno i
- Stranku demokratske akcije Hrvatske (SDA Hrvatske) - bezuvjetno.

Uvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju izražena su za:

- Hrvatsku demokratsku zajednicu (HDZ) – bezuvjetno,
- Hrvatsku seljačku stranku (HSS) - bezuvjetno,
- Hrvatsku socijalno-liberalnu stranku (HSLLS) - uvjetno,
- Hrvatsku stranku umirovljenika (HSU) – uvjetno i
- Samostalnu demokratsku srpsku stranku (SDSS) – uvjetno.

3. REVIZIJA NEZAVISNIH ZASTUPNIKA

Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje za 2010., sljedećih nezavisnih zastupnika:

- mr. sc. Zdenka Čuhnil, zastupnica za češku i slovačku nacionalnu manjinu,
- Nazif Memedi, zastupnik za austrijsku, bugarsku, njemačku, poljsku, romsku, rumunjsku, rusinsku, ukrajinsku, tursku, vlašku i židovsku nacionalnu manjinu,
- dr. sc. Furio Radin, zastupnik za talijansku nacionalnu manjinu i
- mr. sc. Deneš Šoja, zastupnik za mađarsku nacionalnu manjinu.

3.1. Prihodi

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nezavisni zastupnici mogu stjecati prihode od dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, prodaje promidžbenog materijala, organizacije manifestacija, iz državnog proračuna, proračuna lokalnih jedinica, od imovine u njihovom vlasništvu i iz drugih izvora u skladu s propisima.

Prema financijskim izvještajima, ukupni prihodi nezavisnih zastupnika za 2010. iznose 1.690.250,00 kn, a odnose se na prihode iz državnog proračuna za redovan rad i na prihode od financijske imovine.

U tablici u nastavku se daju podaci nezavisnih zastupnika o ostvarenim prihodima za 2010., prema vrstama.

Tablica broj 3

Ostvareni prihodi nezavisnih zastupnika za 2010., prema vrstama

Redni broj	Nezavisni zastupnik	Ukupni prihodi (4+5)	u kn	
			Prihodi iz državnog proračuna	Prihodi od financijske imovine
1	2	3	4	5
1.	mr. sc. Zdenka Čuhnil	449.039,00	448.629,00	410,00
2.	Nazif Memedi	413.452,00	413.075,00	377,00
3.	dr. sc. Furio Radin	414.285,00	413.076,00	1.209,00
4.	mr. sc. Deneš Šoja	413.474,00	413.076,00	398,00
SVEUKUPNO		1.690.250,00	1.687.856,00	2.394,00

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna, ostvareni u iznosu 1.687.856,00 kn. Razlika ostvarenih prihoda i ukupno doznačenih sredstava iz proračuna (1.693.611,00 kn) u iznosu 5.755,00 kn, odnosi se na prihode iskazane na računima odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućeg razdoblja, vezane uz neamortiziranu vrijednost imovine, čija je nabava financirana iz navedenih izvora.

Nezavisni zastupnici su ostvarili prihode iz državnog proračuna na temelju Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2010., koju je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav.

Prihodi od financijske imovine ostvareni u iznosu 2.394,00 kn, odnose se na kamate na depozite po viđenju.

3.2. Rashodi

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nezavisni zastupnici mogu koristiti financijska sredstva isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada.

Prema financijskim izvještajima, ukupni rashodi nezavisnih zastupnika za 2010. iznose 1.627.032,00 kn, od čega se na rashode za zaposlene odnosi 78.268,00 kn, materijalne rashode 653.977,00 kn, rashode za amortizaciju 76.784,00 kn, financijske rashode 5.690,00 kn, rashode za donacije (pomoći) 811.451,00 kn, te druge rashode 862,00 kn.

U tablici u nastavku se daju podaci nezavisnih zastupnika o izvršenim rashodima za 2010., prema vrstama.

Tablica broj 4

Izvršeni rashodi nezavisnih zastupnika za 2010., prema vrstama

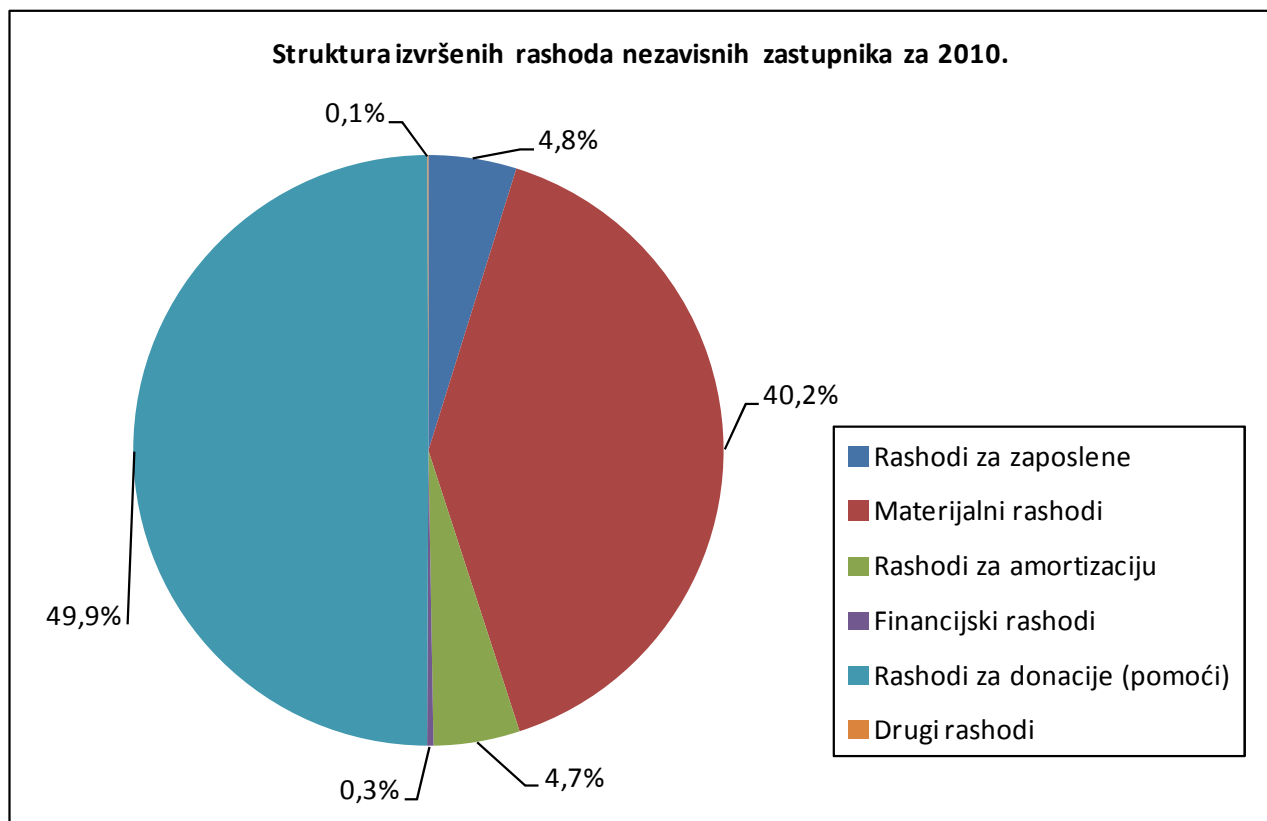
u kn

Redni broj	Nezavisni zastupnik	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi	Rashodi za amortizaciju	Financijski rashodi	Rashodi za donacije (pomoći)	Drugi rashodi	Ukupni rashodi (3+4+5+6+7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	mr. sc. Zdenka Čuhnil	78.268,00	174.127,00	4.949,00	2.393,00	189.681,00	0,00	449.418,00
2.	Nazif Memedi	0,00	156.329,00	929,00	1.563,00	273.630,00	0,00	432.451,00
3.	dr. sc. Furio Radin	0,00	246.483,00	70.340,00	681,00	12.502,00	862,00	330.868,00
4.	mr. sc. Deneš Šoja	0,00	77.038,00	566,00	1.053,00	335.638,00	0,00	414.295,00
SVEUKUPNO		78.268,00	653.977,00	76.784,00	5.690,00	811.451,00	862,00	1.627.032,00

Vrijednosno značajniji su rashodi za donacije (pomoći) u iznosu 811.451,00 kn i čine 49,9% ukupnih rashoda, te materijalni rashodi u iznosu 653.977,00 kn, koji čine 40,2% ukupnih rashoda. Rashodi za donacije (pomoći) se odnose na pomoći građanima i udrugama za promidžbu kulturne baštine nacionalnih manjina.

U nastavku se daje grafički prikaz strukture izvršenih rashoda nezavisnih zastupnika za 2010.

Grafički prikaz broj 3

3.3. Sažetak nalaza i preporuka

Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje nezavisnih zastupnika odnosno sustav unutarnjih kontrola, djelokrug rada, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, radi davanja mišljenja jesu li nezavisni zastupnici obavljali poslovanje, ostvarili prihode i izvršili rashode, te sastavili financijske izvještaje u skladu s propisima.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nezavisni zastupnici imaju pravo na redovno financiranje iz državnog proračuna i stjecanje prihoda iz drugih izvora u skladu s propisima. Financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada.

Revizijom je utvrđeno da su nezavisni zastupnici izradili program rada i financijski plan za 2010. Godišnji program rada sadrži opis glavnih aktivnosti, potrebna sredstava, te izvore financiranja za 2010., a financijski plan sadrži pregled planiranih prihoda i rashoda prema vrstama i usklađen je s godišnjim programom rada.

Nezavisni zastupnici su za 2010. bili obvezni voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Revizijom je utvrđeno da su nezavisni zastupnici vodili poslovne knjige i sastavili financijske izvještaje u skladu s navedenim propisima. Aktivnosti su obavljane u skladu s financijskim planom i programom rada za 2010., a ostvareni prihodi su korišteni za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nezavisni zastupnici su dužni javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine, te objaviti završni račun i financijske izvještaje na web stranici. Završni račun i financijski izvještaji su dokumenti u kojima se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena.

Svi zastupnici su objavili završne račune i financijske izvještaje za 2010. na web stranicama.

Postupcima revizije nisu utvrđene nepravilnosti i propusti koji bi utjecali na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost financijskog poslovanja.

3.4. Izražena mišljenja

O financijskim izvještajima i poslovanju svih nezavisnih zastupnika za 2010., izraženo je **bezuovjetno mišljenje**.

4. PRAĆENJE IZVRŠENJA NALOGA I PREPORUKA

U izvješćima o obavljenoj reviziji se opisuju utvrđene nepravilnosti u financijskim izvještajima i poslovanju subjekata revizije, te daju nalozi i preporuke kako bi se nepravilnosti ispravile, odnosno ne bi ponavljale. U skladu s INTOSAI - revizijskim standardima, Ured prati rad subjekata revizije na izvršenju danih naloga i preporuka, na način da se subjekti u roku 60 dana od uručivanja izvješća pisano očituju o radnjama koje su poduzete na otklanjanju nepravilnosti. Osim toga, praćenje izvršenja danih naloga i preporuka se obavlja i u okviru novog ciklusa revizije, koji započinje utvrđivanjem poduzetih aktivnosti na izvršenju naloga i preporuka iz prethodne revizije. U svakom pojedinom izvješću o obavljenoj reviziji se navode nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno, koji su u postupku izvršenja, te prema kojima nije postupljeno.

Financijskom revizijom političkih stranaka za 2009. je utvrđeno devet nepravilnosti. U izvješćima o obavljenoj reviziji, političkim strankama je naloženo da otklone nepravilnosti, odnosno poduzmu potrebne radnje i prihvate predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2010. je provjereno je li postupljeno prema danim nalogima i preporukama Ureda. Utvrđeno je da je postupljeno prema jednom nalogu, a osam naloga i preporuka je u postupku izvršenja. U izvješćima o obavljenoj reviziji za 2010. je navedeno da su političke stranke i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Ureda.

5. PRIMJENA ODREDBI ČLANKA 15. ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA, NEZAVISNIH LISTA I KANDIDATA

Odredbama članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, zabranjuje se financiranje političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata od strane:

- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima i trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- udruga radnika i poslodavaca,
- udruga, zaklada i fondacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija,
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak za naplatu dospjelih, a nepodmirenih obveza prema Republici Hrvatskoj, odnosno prema jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Također, zabranjeno je davanje dobrovoljnih priloga (donacija) u novcu ili u obliku proizvoda preko trećih osoba (posrednika), te
- korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe izborne promidžbe, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štíćenim osobama.

Ured je u okviru svoje nadležnosti provjerio jesu li političke stranke i nezavisni zastupnici postupili u skladu s odredbama članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. Revizijom je utvrđeno da je jedna politička stranka (**HSLs**) ostvarila od turističke zajednice dobrovoljni prilog (donaciju) u iznosu 650,00 kn, koji je uplaćen u državni proračun.

U prilogu se daju izvješća o obavljenim financijskim revizijama za 2010., za jedanaest parlamentarnih političkih stranaka i četiri nezavisna zastupnika.